

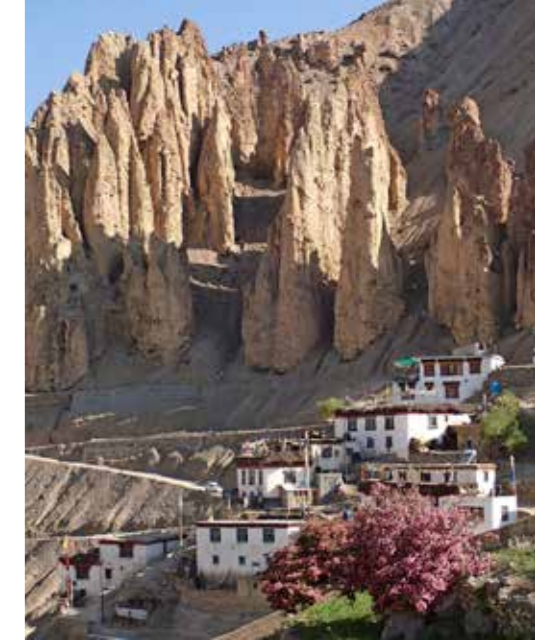
Fietzend door de

MA

LA

YA

BEN JE IN VOOR EEN VEELZIJDIGE, VERDIEPENDE, BETROKKEN BLIK OP DE WERELD? LEES HET BOEK *FIETSEND DOOR DE HIMALAYA*. HET ZIT VOL KENNIS, SCHERPE OBSERVATIES, WIJSHEID ÉN FIETSAVONTUUR.

Myra de Rooy (1957) is geoloog, bergbeklimmer en schrijver. Ze is gefascineerd door de bergwereld en zijn bewoners, en maakte veel solo-tochten in afgelegen gebieden in Tibet, Ladakh, Nepal en Noorwegen. In 2022 maakte ze een 1100 kilometer lange fietstocht door een van de spectaculairste berggebieden ter wereld: de Indiase Himalaya. Daarover schreef ze het boek Fietsend door de Himalaya. Ze reed er door uitdagend terrein; op grote hoogte over slechte wegen. De adembenemende vergezichten en bijzondere ontmoetingen met de bevolking maakten haar tocht onvergetelijk. Een gesprek met een bijzondere ontdekkingsreiziger en op pagina 110 een leesfragment uit het recent verschenen boek.

In Hoofdstuk 1 van Fietsend door de Himalaya zeg je: ‘Eigenlijk ben ik geen fietser, eerder een bergwandelaar en een klimmer. De bergwereld geeft een gevoel van opperste vrijheid. In dat ongetemde terrein heb ik door de jaren heen het meeste over mezelf geleerd.’ Zou je jezelf na deze fietsexpeditie, en alle fietstochten die je ter voorbereiding maakte, nu wel een fietser noemen en zo ja, waarom?

“Ja, ik zou mezelf nu zeker een fietser noemen. En dan niet omdat ik tijdens mijn eerste lange fietstocht meteen zo’n 4.000 kilometer fietste – van Amsterdam via Duitsland, Polen en de Baltische staten naar Finland. En ook niet omdat ik fietste over 5.000 meter hoge passen in de Himalaya. Nee, ik noem mezelf een fietser omdat ik gewoon graag op mijn fiets zit en lange tochten maak. Het fietsen is er eigenlijk als een soort cadeautje bijgekomen en het is bovendien prima met bergwandelen te combineren. Dus voor mij geen wandelen of fietsen. Nee, wandelen én fietsen! Wat dat betreft misschien jammer dat ik het niet eerder heb ontdekt.”

Hoe ervaar je op de fiets vrijheid in de bergen?

“Wandelend kan je makkelijker zijpaden inslaan of een bergtopje meepakken. Dat geldt zeker in het terrein waar ik in de Indiase Himalaya doorheen fietste, want je hebt daar weinig

tot geen wegen. Maar tijdens deze tocht bracht mijn fiets Dirk – ja, mijn fiets kreeg een naam en werd een echt maatje – mij meer in contact met de bergwereld. Wanneer ik die route met een lokale bus doe, dan blijf ik meer toeschouwer. Dan rijd ik langs de bergen, kijk er vluchtig naar, maar kan niet stoppen. Op de fiets ben ik echt in de bergen en voel de elementen. Ik kan stilstaan waar ik wil, afstappen waar het mooi is of waar ik bijzondere mensen ontmoet. Te voet zijn dergelijke lange afstanden eigenlijk niet af te leggen. Of je moet heel veel tijd hebben. Dus tijdens deze reis zorgde mijn fiets absoluut voor vrijheid.”

Wat leerde je over jezelf op de fiets?

“Dat je nooit te oud bent om iets nieuws te leren; natuurlijk een beetje een dooddoener. Iedere Nederlander heeft wel een fiets, of twee, in een schuurtje staan. Ik ook. Dat is echter wat anders dan met een fiets lange beklimmingen rijden, laat staan via bochten naar beneden racen. Ik heb vroeger op een normale fiets wel eens een gigantische smak gemaakt en heb als herinnering nog een litteken. “Eerst was ik wat huiverig toen ik tijdens oefentochten in Limburg nog niet precies wist hoe te remmen in afdalingen, bang om te vallen. Het werd steeds leuker om met mijn vakantiefiets te ervaren dat ik mezelf en de fiets kon vertrouwen en dat het haast een verlengstuk van mezelf werd. Een beetje zoals je tijdens ijsklimmen vertrouwt op je stijgijsers en ijsbijlen als verlengstuk van jezelf. Tja, wat heb ik over mezelf geleerd op de fiets? Toch vooral dat ik fietsen erg leuk vind.”

Waarom gaf je je fiets een naam?

“Toen ik een 3.000 kilometer lange bergtocht van Zuid- naar Noord-Noorwegen maakte, deels te voet en in de winter op ski’s, had ik een slee meegenomen. Dat werd, hoewel het maar een stoffelijk ding is, een maatje. Die slee werd Kees en daar had ik een haat-liefdeverhouding mee. Zeker als ik Kees met 30 kilogram bagage over een steile sneeuwelling naar boven moest slepen.

“Met mijn fiets kreeg ik ook al snel een goeie band. Ik heb hem naar mijn grootvader Dirk genoemd, die ik nooit gekend heb. Hij stierf toen mijn moeder pas drie was. Op foto’s ziet opa Dirk eruit als een stoere, krachtige man. Zo voelde mijn fiets ook, dus dat werd Dirk. Daar had ik trouwens geen haat-liefdeverhouding mee. Geen enkele leuke band of andere kuren! Mijn Idworx is betrouwbaar, degelijk en sterk. Als ik in een guesthouse sliep, stond Dirk trouwens naast mijn bed om hem te beschermen tegen bewonderende blikken en grijpgrage handen. Er hangt wel een prijskaartje aan zo’n stalen ros. Ik durfde als mensen onderweg vroegen hoeveel ik voor Dirk betaald had niet de ware prijs te noemen. De wegwerkers die dagelijks de op de weg gevallen stenen moeten verwijderen, verdienen in hun hele leven waarschijnlijk niet zoveel als mijn Dirk kost.”

Ook in Hoofdstuk 1 zeg je: ‘Ladakh is een van mijn favoriete bestemmingen. In deze hooggebergte woestijn in het noordwesten van India ligt – voor wie er oog voor heeft – de ziel van het landschap voor het oprapen.’ Waarom trekt het gebied je zo en hoe ziet deze ziel er in jouw beleving uit?

“In 1986 kwam ik voor het eerst in de Himalaya en Tibet toen ik als bijbaantje een toeristenbusje naar Nepal reed. Daar werd ik verliefd op de regio. Ik ben acht keer, meestal solo, in Tibet geweest. Ik sta echter op de zwarte lijst omdat ik over Tibetaanse ex-politieke gevangenen heb geschreven – dat vindt China niet leuk. Ladakh, in Noordwest-India, lijkt erg op Tibet en naar dat gebied kan ik nog wel reizen. Ik heb geologie gestudeerd en het woeste, lege terrein is daar als een open geologieboek. Dat is kijken in de ziel van het landschap.”

In Hoofdstuk 14 zeg je: ‘Een vriendin noemde me een ontmoetingsreiziger.’ Wat bedoel je daarmee?

“Ik ben een beetje een ‘bergengek’ en al mijn zes boeken gaan over de bergwereld. Ik kan de bergen echter niet los zien van de lokale bevolking. Die horen bij elkaar. Mensen zijn bij mijn reizen een belangrijk element. Ik schrijf daarom niet alleen over hoe ik me door de bergen verplaats – klimmend, wandelend of op de fiets – maar ook over de bergbewoners en waar ze mee te maken krijgen. Dus zaken als klimaatverandering, mensenrechten, cultuur. Mijn ervaring tijdens die reizen is eigenlijk altijd dat vreemden vrienden worden. Op de fiets had ik veel bekijks en aanspraak. Vooral Indiase vakantiegangers maakten het zelfs wel eens te bont. Hoeveel selfies er wel niet met mij gemaakt zijn?”

Kun je een hoogtepunt en een dieptepunt van je reis noemen?

“Het is moeilijk om één hoogtepunt te noemen, zeker als je door de bergen fietst, is het een aaneenschakeling van hoogtenpunten. Om er dan toch twee te noemen; een ontmoeting met de inspirerende jonge activist Mahesh Negi, die zich inzet voor het behoud van de Satluj-rivier en de cultuur in het aan Tibet grenzende Kinnaur. En een ander hoogtepunt was de indrukwekkende fietsdag over de Lachulung La, een 5.000 meter

‘MIJN ERVARING IS EIGENLIJK ALTIJD DAT VREEMDEN VRIENDEN WORDEN’

hoge pas, en daarna freewheelen door een kloof met fantastische rotsformaties en badland erosie.

“Een dieptepunt is toen ik bijna werd geschept door een inhalende vrachtwagen, die mij niet had gezien. Ik fietste gelukkig niet aan de kant van de afgrond, maar kon met Dirk en al in de berm duiken naast een rotswand.”

Heb je tips voor startende fietsreizigers?

“In mijn boek staat een foto met een spreuk die de Border Road Organisation langs de weg heeft gezet: ‘If you can dream it, you can do it.’ Dus dat is mijn belangrijkste advies: dromen in daden omzetten. Als je de mogelijkheid hebt, gewoon gaan. Tja tips... kies als je een fietstocht door zwaar terrein gaat maken voor een fiets die tegen een stootje kan. “Ik neem eigenlijk nooit een leesboek mee, wel een dagboek. Dat wordt eveneens een vriend. Schrijf dan niet alleen op: ‘Het uitzicht was oogverblindend, of de dag was zwaar’, want dan weet je jaren later niet meer waarom het zo pittig was of wat er zo mooi was. En ik heb onderweg altijd vingerpoppetjes bij me. Die wegen niets en het is een leuke manier om onderweg contact te maken met kinderen en ouderen.”

DE LACHULUNG LA

Direct na Whiskey Nalah – hoe verzinnen ze toch al die namen? – begint de stijging, lange zigzag-bochten met een flauwe hellingshoek leiden naar de Lachulung La. Vannacht bleef het droog en een mondkapje is nu onontbeerlijk want elke vierwieler werpt een verstikkende stofpluim op. Bij een groene colonne kruip ik met Dirk in de berm, het militaire konvooi veroorzaakt een collectieve stofstorm en poederig steengruis bedekt mij van top tot teen. Een enkele chauffeur toetert of steekt joviaal zijn hand op. Ik blijf voor velen een curiositeit.

Sneller dan verwacht ben ik boven, mijn eerste vijfduizend meter-fietspas in de pocket. Te voet kwam ik een half leven geleden klimmend al boven de zevenduizend meter, maar met stijgijsers onder mijn bergschoenen in hard ijs schoppen en zwaaien met een ijsbijl en pickel in de hand was toch andere koek dan mijn benen rondjes laten tolleren. De Lachulung La met zijn 5.059 meter hoogte voelt alsof ik het op mijn sloffen aankom. Dit is een echte pasovergang in de ware zin, niet zoals de Nakee La, maar een zadel op een bergrug. Toch is dat laagste punt voor een passerende reiziger juist het hoogste punt bij het oversteken van een pas. Deze col is een waterscheiding voor rivieren, die uiteindelijk via omwegen in de Indus vloeien. Het maakt dus niet uit aan welke kant een regendruppel valt. Een echte pasovergang biedt verrassingen, aan de andere zijde opent zich een nieuwe wereld. Ik voeg een streng gebedsvlaggen toe aan de vele die er al bungelen. Een bries blaast langs mijn stoffige wangen. Ik zet mijn tanden in een van thuis meegebrachte powerbar, voor elk hoogtepunt heb ik er eentje meegenomen. Hoewel er verkeer passeert, voelt het of ik in niemandsland ben. Dat ik omhoog en omlaag deels over onverhard, hobbelig oppervlak rijd, kan me niet deren. Vandaag is letterlijk én figuurlijk een topdag.

De afdaling is een sprookje, eerst naar een breed vlakker gedeelte, de Chok-vallei, en dan door het smalle dal van de Lachulung Chu omzoomd door imposante rotswanden. Misschien egoïstisch, maar ik vind het heerlijk om in mijn eentje door deze indrukwekkende omgeving te peddelen. Het landschap tussen de Lachulung La en Pang is zo dramatisch als het maar kan. De structuren zijn gevormd door erosie. De route loopt door een lange, kronkelende kloof, parallel aan de rivier. Mijn wereld is begrensd door verticale, torenhoge bergen, maar in die begrenzing kom ik ogen tekort. Een amfitheater van rots, geërodeerd door

wind, water en winterkou. Fantastische torenspitsen en groteske pinakels, bizarre verweerde vormen. Een betoverende plek die mij het gevoel geeft op een andere planeet te zijn. De natuur blijft toch echt de vaardigste kunstenaar!

Een Indiaas echtpaar met dochter houdt mij aan. Ik denk om iets te vragen of zouden ze, zoals wel vaker, een selfie willen maken?

‘Wil je thee?’ vraagt de man.

Voor ik kan antwoorden, komt zijn echtgenote vanachter hun auto al aansnellen met een theekop en een thermosfles, en dochterlief reikt mierzoete koekjes aan.

‘Wij passeerden je onderweg en zeiden tegen onze dochter: ‘Misschien ga jij dit later ook doen als je groot bent’,’ zegt de vader en hij kijkt bewonderend naar Dirk. Volgens mij is het zijn eigen droom. Het meisje lacht verlegen, maar ik ben blij dat ze zulke vooruitstrevende ouders heeft. Een zaadje planten kan nooit kwaad. Een tweede theeronde sla ik af en ga met Dirk weer verder.

Rots na rots, de ene nog mooier en spectaculairder dan de andere. Ik stop geregeld om mijn ogen de kost te geven. Eén gigantische rotspunt krijgt de schoonheidsprijs, hij prikt ferm de hemel in. Bij een smalle kloof kijk ik uit op een natuurlijke rotsboog, daar was de boog op weg naar de Nakee La een dwergje bij. De Kangla Jal is zo groot dat een vrachtwagen erdoorheen zou kunnen rijden. Ik sta stil en kijk en kijk. Een motorrijder stopt ook en doet zijn helm af. Dan komt het landschap beter binnen. We nemen elkaar kort op en verleggen onze aandacht weer naar iets groters. ‘Woorden zijn niet nodig,’ zegt hij en glimlacht. Ik knik, want vind hier maar eens woorden voor. We blijven naast elkaar een tijd staan genieten.

WIN! FIETSEND DOOR DE HIMALAYA

We geven drie exemplaren weg van Myra's 388 pagina's tellende boek! Wil jij winnen? Mail voor 20 januari 2025 je gegevens naar redactie@fietsactief.nl o.v.v. Himalaya én beantwoord de vraag: Wat heeft Myra onderweg altijd bij zich? Meer weten over Myra? myraderooy.nl

